
Palach je pro mě téma výsostně současné

Palach je pro mě téma výsostně současné, říká scenárista filmu Hořící keř

Třídílné drama Hořící keř, které natočila polská režisérka Agnieszka Hollandová, má premiéru 27. ledna na filmovém kanálu HBO. Proč se scenárista a absolvent Filozofické fakulty UK Štěpán Hulík rozhodl věnovat tomuto tématu a jak se mu pracovalo s režisérkou, se dočtete v našem rozhovoru.

Minulý týden jste se účastnil debaty o filmu Hořící keř na Filozofické fakultě. Máte pocit, že se studenti od dob, kdy jste na fakultě studoval, změnili?

Na základě jednoho setkání to nejsem schopný posoudit. Tím spíš, že na tuhle diskusi šli nepochybně jen ti, které dané téma hlouběji zajímá. Obecně ale musím říct, že mi nepřijde správná současná praxe, kdy jsou vysoké školy ekonomickými důvody tlačeny k tomu, aby nabíraly zvýšený počet studentů. Před devíti lety nás na filmovou vědu vzali do ročníku sedm, dneska přijímají nějakých třicet čtyřicet lidí. Nejen že nevím, co budou všichni ti absolventi po škole dělat, ale také nemůžu věřit tomu, že při takovém objemu studentů je možné zcela zachovat kvalitu výuky. Jestli tenhle trend bude pokračovat, dopadneme brzy tak, že v naší zemi budeme mít všichni akademické tituly, jejichž hodnota bude prakticky nulová, a na opravu střechy nebude možné sehnat řemeslníka.

Název filmu je možné chápat jako odkaz na bibli. Prozradíte nám správný výklad názvu dramatu?

Ano, ve Starém zákoně se píše o Mojžíšovi, kterému se na poušti zjeví Bůh v podobě hořícího keře. Symbolika. Symbolika je jasná, keř, který hořel, aniž shořel. Vzhledem k Palachově příběhu nám to přišlo velmi příznačné. Většina diváků si těchto souvislostí samozřejmě vědoma nebude, ale to vůbec nevádí. Ten název je, myslím, velmi přesný i sám o sobě, navíc svou expresivitou okamžitě vyvolá určitý pocit, emoci.

Současnou společnost morálka a morální příběhy příliš nelákají. Proč vás napadlo zvolit si toto téma?

Ale já si nemyslím, že nás náměty tohoto druhu nelákají. Naopak mám pocit, že s tím, jak se naše společnost v poslední době ve smyslu morálky či etiky dostala na možná nejhlubší dno, na jakém od listopadu osmdesát devět byla, začínáme si klást otázky, co tuhle situaci způsobilo a kde hledat naději, vzory, východiska. Moje touha zpracovat Palachův příběh, vycházela právě z těchto pohnutek. Nevím, jak jsem ten příběh jako historický exkurz, naopak, je to pro mě téma výsostně současné.

Procházel jste před psaním scénáře archivní materiály? Jak jste pracoval s fakty?

Ano, chodil jsem do archivů, četl dobové noviny, povídal si s pamětníky... Snažil jsem se do sebe nasát tehdejší atmosféru. To šlo snadno, protože situace v domácí společnosti roku 1969 se šířícími se pocity beznaděje a frustrace a z nich pramenící apatie vůči aktuálnímu dění se do značné míry podobá stavu, v němž se nalzáme právě nyní.

Pokud jde o fakta, snažil jsem se být maximálně věrný „historické pravdě“, ale je jasné, že jsme některé věci museli upravit. Náš film není dokument, je to drama, a to má své zákonitosti, které je nutné ctít. Pokud bychom udělali film, kde bude sice všechno z hlediska historie naprosto správně, ale dramaticky film fungovat nebude, znamená to, že jsme prohráli. Ale myslím, že Petr Blažek, který byl naším historickým poradcem, ohlídal, abychom zásadní fakta nepřekroutili a historii nezmrzčili. A už to, že nám všichni zúčastnění dali po přečtení scénáře svolení k užití svých osobnostních atributů, vnímám jako důkaz, že jsme hranici „uměleckého přetvoření skutečnosti“ nepřekročili za únosnou míru.

Režisérka v jednom z rozhovorů prozradila, že při prvním čtení scénáře měla pocit, že jej napsal její vrstevník. Jste o dvě generace vzdálen od režisérky. Jak jste si rozuměli s Agnieszkou Hollandovou?

Upřímně musím říct, že setkání s Agnieszkou je to nelepší, co mě v téhle fázi mého tvůrčího i osobního života mohlo potkat. Poznal jsem v ní opravdu vzácného člověka a sám pro sebe si stanovil vzor toho, oč bych se jako autor chtěl snažit. Pevně doufám, a už jsme si to s Agnieszkou i slíbili, že spolu ještě něco uděláme.